

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

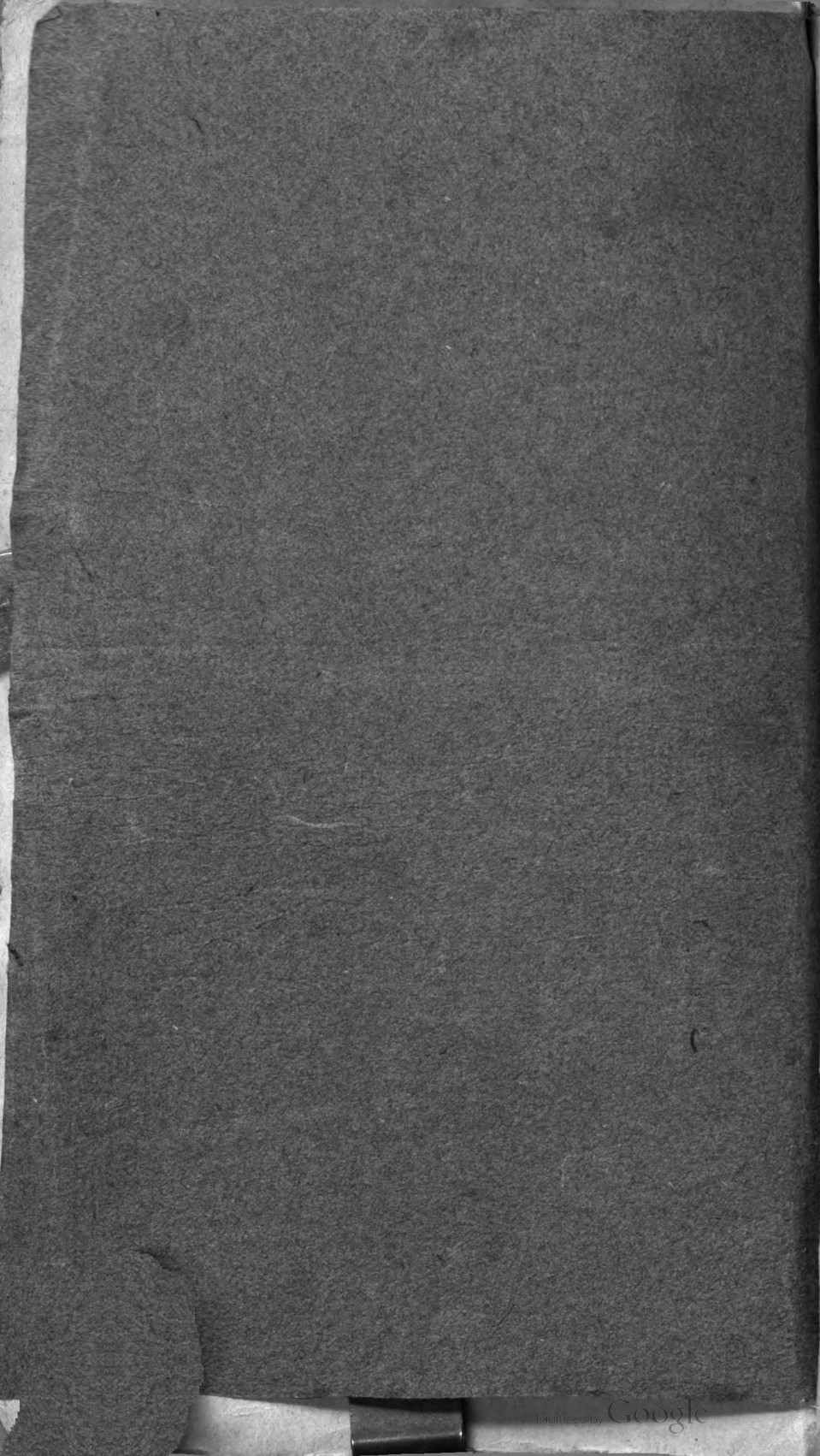
Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

26218

N 50. 1830

II 153

DE TOGT

NAAR

TERVOEREN:

HELDENDICHT.

OPGEDRAGEN AAN

SYLVANUS VAN DE WEIJER.

*Custode rerum [Sylvano], non furor
Civilis, aut vis exigit otium :
Non ira quae procudit enses,
Et miseras inimicat urbes.*

HORATIUS.

TWEEDE DRUK.

~~VERKOPENDE WERK~~

te Rotterdam,
bij H. VAN DEN BERGH,
1830.

V O O R R E D E.

Buiten alle verwachting wordt mij door mijnen uitgever berigt, dat de eerste vrij aanzienlijke oplage van mijn Gedicht op den Togt naar Tervueren is uitverkocht. Niet zonder huivering geef ik hem verlof, om er eenen tweeden druk van in de wereld te sturen. Ik zeg, niet zonder huivering; want ondanks het gunstige oordeel van sommige kunstrigters, en de algemeene goedkeuring van het publiek, die mij zoo onverdiend ten deele viel, beschouw ik mijn werk, als eene 'mislukte aardigheid: niet alleen, omdat de Belgen in het vervolg getoond hebben, dat zij beter en heldhafter kunnen strijden dan bij Tervueren; maar omdat ik te wel overtuigd ben, dat mijn Vers te veel te wenschen overlaat, dan dat het, volgens het oordeel van sommige Tijdschriften, de Brabandsche revolutie zoude overleven. — Ik heb intusschen getracht in deze uitgave aan te vullen, wat de eerste te wenschen overliet; ik heb haar met eenen nieuwen Opdragt aan den onvergelykelijken SYLVANUS VAN DE WIEJER verrijkt, en beveel haar, zoo als zij thans is, op nieuw aan de toegevenheid van het door mij hooggeacht Nederlandsch publiek.

A. VAN DER HOOP, Jr.

4 December.

SYLVANUS VAN DE WEIJER.

Sylvanus! gij zijt een groot man; daarom draag ik u mijn gedicht op. Bevooroordeelde aanhangers van regtsgeleerheid en wijsbegeerte. mogen u een mislukt Advokaat; vereeders van het oude en nieuwe Staatsregt, die met domkoppen, zoo als Hugo Grotius en anderen dwepen, u een muiter noemen, die de galg verdiende; lompe krijgslieden die nog aan de ijdele woorden *orde* en *subordinatie* eenige waarde hechten, mogen u met den titel van ingebeelden gek en soldaatjespeler bestempelen: in mijn oogen zijt ge een groot man, en een tweede Napoleon. Uw togt naar Andrichem en Tervueren bewijst dit: ik heb dien bezongen in verzen uwer waardig, die gewis even lang zullen gelezen worden, als het menschedom uwe grootheid bewondert. Dat zij zoo, Sylvanus!

18 September 1830.

TWEEDE OPDRAGT.

SYLVANUS!

Nadat ik de eer genoot u de eerste oplage van mijn Heldenticht toe te wijden, is er veel met u en België gebeurd. Ge zijt, op het naderen der Hollandsche krijgsbenden, Brussel ontweken, en hebt u in allerijl naar Valencyn begeven. Toen verraad en moord Nederlands helden tot eenen edelmoedigen terugtogt noopten, zijt ge weder ten voorschijn getreden met een rooden muts op het hoofd, pistolen in den gordel en een zwaard op zij. Gij zijt de schelmen tot een toeverlaat, de braven tot een schrik geworden. Naar Engeland zijt ge overgestoken: dáár hebt ge, na van uwe zeeziekte te zijn hersteld, met *Hunt* en *Cobbett* gesproken; dáár heeft *Wellington* gedaan wat ik mij, als regtschapen man en vrije Hollander zou schamen te doen; dáár heeft hij met u onderhandeld als de *mindere* met zijnen *meerderen*. Mijne denkbelden ten uwen opzigte zijn intusschen niet veranderd. — Ik houd u op den vierden December voor denzelfden grooten man, dien ik den achttienden September mijne hulde waardig keurde. De nadere uitlegging hiervan bespaar ik tot wij elkander eens onder vier oogen ontmoeten, wanneer ik u blijkender bewijzen van mijne gezindheid te u-waarts wensch te geven.

Hier valt de veder der historie,
De grijze Fabel in den schoot.

BILDERDIJK.

Ik zing een heldendaad zoo heerlijk, zoo verheven,
Als ooit in maat en rijm door Dichtren werd beschreven;
Ja, al wat de oudheid in haar rijken schoot vergaart,
Is bij die heldendaad geen enkele liertoon waard;
En al de lauwwren die der helden oog verrukten
Zijn bij de lauwwren niets, die Brussels helden plukten,
Toen held Sylvanus, als een ridder zonder vrees,
Hen op Tervuerens weg, het pad der glorie wees.

Ik wil, daar heilig vuur mij de aadren komt doordringen,
Dat nooit volprezen stuk, die heldendaad bezingen:
Dan voor ik mij begeef tot zulk gewaagd bestaan,
Roep ik, naar Dichtren wijs, eerst mijn Beschermgoon aan.
o Waarheid, heilgodin, die ruim een eeuw geleden
Voltaire's ziel ontvlamde, en op zijn warme bedden,
Bij 't zingen van den roem van Frankrijks grootsten held
Hem in een luchtballon ter hulpe zijt gesneld,

Onttrek me uw bijstand niet in 't moeilijk rijm verzinnen,
En 't vullen van mijn zang met Goden en Godinnen,
En beelden wonder schoon in Oost en West gezocht,
En met verfijnden smaak tot een geheel gewrocht.
En gij ô Schoonheid, in een hooger kring geboren,
Zoo als ons Bilderdijk in hemelzang doet hooren,
Zet gij mijn heldendicht dien gloed, die kleuren bij,
Dat alles éénheid worde en zang en harmonij.
o Febus maar genoeg uw gunst zal mij bestralen,
Al hoort uw Godlijk oor mij de aanroep niet herhalen,
Door duizend Dichteren reeds duizendmaal geslaakt,
Al werd hun boezem van geen enkele vonk doorblaakt.
't Gaat wèl, neen meer dan wèl, 't gaat best, 'k zie duizend woorden,
In lengte en klank gelijk zich paren tot akkoorden,
En door mijn dichtgenie tot een geheel gekneed,
Gelijk eens Jovis hand den woestan Bajert deed!

't Was nacht in Brussels wal: de wachten deden ronden:
De blijde vrijheidskreet weerklonk uit duizend monden,
In kroeg en koffijhuis en zette elks hart in vier,
Bij 't schenken van Lambiek, Bredaasch en Leuvensch bier.

'tDriekleurig doek woenschoon van de achtbre raadhuistransen.

De maan zag vriendlijk neer met zielbeoerbare glansen

Op 't omgehouden park, en op het rookend puin

Van trotsche huizen, die hoovaardig nok en kruin,

Ten hemel hieven en 't verdrukte volk trotseerden;

Maar in het vrijheidsvuur tot stuiyende asch verkeerden.

't Was 't eigen Brussel niet, waarop zij korts te voor,

Zoo kwijnend nederzag met zwakken zilvergloor,

Toen nog met ijde praal en wuften glans beladen;

Neen, 't was een oorlogswal, door forsche barrikaden;

Naar 't voorbeeld van Parijs beschermd in straat op straat,

En mild met mist voorzien ten beste van den staat.

Ziet gij dat grootsch gebouw? — 't Is dáár dat Brussels vaadren,

Al zijn ze jong en plomp in 't uur der nacht vergaadren!

't Is dáár, dat Hoogvorst, die aan 't hoofd der burgerij

De veege stad beschermt voor Hollands tierannij,

Zijn heldenschaar verkwikt met bier en schoone reden,

In vorm van *manifest* of *order* opgesneden.

Indien de roep der Faam in deze mag geloofd,

Dankt men die orders aan Sylvanus vruchtbaar hoofd,

Aan hem wiens pen zoo vaak tot schrijven zich verledigt,

Die in den *Looper* schreef, de Potter heeft verdedigd,

En Willems heeft getoond met gronden waar en wis,
Dat Fraansch de moedertaal der Nederlanders is:
Wat hiervan zij, hij zit bij hen, die 't land besturen
En Brussels edel volk tot moerd en plondring vuren,
En juist dees avond, waar mijn Zanggodin van zingt,
Is hij 't en hij alleen, die aller ziel doordringt.
Verbeelding, licht mij voor: maar hoed u voor verwildren;
Ik wil het heerlijk beeld van held Sylvanus schildren!
Dáár staat hij, als Apol: maar minder fier en schoon;
Dáár staat hij, minderforsch als eens Alcmenes Zoon;
Dáár staat hij, als Adoon; maar niet zoo slank geschapen;
Dáár staat hij, als een Mars; maar niet zoo fier in 't wapen,
Hij spreekt van burgertrouw en staatsverdrag en thron,
Gelijk een Cicero; maar minder fraai van toon!
„ 't Is lang genoeg gemard,” dus roept hij, » krijgsgenooten,
» Waarom nu heldenvuur in Brussels wal besloten?
» Nog tooit de Oranjevlag Tervuerens vorstentuin,
» 't Driekleurig vaandel neem de plaats dier schandvlag in.
» Dáárheen, dáárheen gesneld bij 't vroege morgendagen!
» Al wie de vrijheid mint, al wie 't geweer kan dragen,
» Al wie het rot verfoeit, dat Brussel ketens smeedt,
» Maak zich met riek en bijl ten heldenkamp gereed;
» Dáárheen, o heldenschaar bij 't eerste hanenkraaijen,
» Op, naar Tervueren heen! ik zal den degen zwaaijen!”

Hij zegt, en ieder blik den held verbijsterd aan,
En denkt: hoe kan die taal eens menschen mond ontgaan?
Maar NIQUE, NIQUE alleen, de roem der eedle harten,
Die Rottes jonglingschap ten tweegevecht dorst tarten,
Die beurtlings in 't gevaar en in zijn winkel leeft,
Wiens naam van Saghers blad aan de aard vereeuwigd heeft;
In 't faro drinken en in 't zwetsen ongelooflijk;
En met een moed bezield, zoo heet als onverdooflijk;
Maar NIQUE, NIQUE alleen vat na Sylvanus 't woord:
» Heb dank verheven held, die mij tot strijden spoort,
» 'k Wil als een aad'laar naar de lauwerkransen grijpen,
» En ga voor d'uchtend bloost mijn breede sabel slijpen;
» 'k Houw dan de koppen trots den besten Arabier;
» Maar voor ik u begeef wil ik dit liter bier,
» Dat schuimt gelijk de gloed, die mij bezielt tot strijden,
» Aan Brussels goede zaak en aan uw dengden wijden.”
Hij zegt, en zwelgt den nap ten boóm leeg; blij van zin:
Zoo slokt een woeste haai den armen scheepeling in.
Die taal word gunstig als Sylvanus taal beoordeeld,
Men volgt met luid gejuich en geestdrift Niques voorbeeld,
En 't klinkt bij 't schuimend meir van faro en lambiek:
Sylvanus naam zij eer en met hem *Kaptein Nick!*

De gouden zon verrijst uit Nereus pekelkolken,
Maar 't aangezicht verhuld in duistre regenwolken,
Ten voorbó van den dag van moord en krijgsgeschat,
Die tot den jongsten dag de schepping heugen zal.
Gij die met César dweept en Romes krijgslauwrieren,
Gij die de kroonen eert, die Maurits slapen sieren;
Gij die Napoleon als krijgsheld eer bewijst,
En hem met Bilderdijk als d'ongelijkbren prijst,
Wiens heldendadental, wiens faam en veldheers glorie
Een schoone fabel schijnt in 't tijdvak der historie,
Van hier onheiligen: noemt nooit hun naam voortaan,
Maar knielt voor de eerekroon van NIQUE en van SYLVAAAN!

't Is al ten togt gereed: de fiere Luikerwalen,
Die eertijds werkten, waar geen zon hun kwam bestralen,
Maar nu met zon en maan bevriend als met hun gaz,
Staan tot den strijd gegord, als of 't een handwerk was.
Hun drift voor 't bier beschaamt de dikste biervatlegers;
Hun zwart gelaat beschaamt de zwartste schoorsteenvegers:
Hun leest is als gevormd tot moord en roofbedrijf:
Geen schoeisel dekt hun voet, geen linnen dekt hun lijf;
Hun forsche hand heeft zwaard noch vuurmusket gegrepen;
Maar mes en spaansch pistool en bijlen scherp geslepen;

Geen hoop bandieten, die in de Appenynen woedt,
Heeft wreeder aanzigt dan het Luiksche heldenbroed.
Hen volgt de hoofdarmee, de bloem van Brussels knapen,
In beter pak gedoscht; maar beter niet in 't wapen!

Dan Góon! wat doodsche kleur betreft Sylvaans gelaat?
Hij maakte in 't uur der nacht op duizend helden staat;
En hoe hij links en regts en overdwars moog tellen,
Zijn valkenblik ontdekt slechts tachtig krijgsgesellen.

Slechts tachtig; maar wat nood? held Nique'is in 't geweer:
Zijn oog schiet vlammen uit: hij geldt alleen een heir.
Schip moed Sylvanus: laat geen vrees uw ziel ontroeren,
Hij zal met u het heir ten wisse zege voeren,

Of sterven op de plaats gelijk Leonidas:
Dan wijst een lage terp, begroeid met mosch en gras,
Den wandelaar het graf van de edelste aller zielen,
En Brussels roem verdooft den roem der Thermopylen,
Dus sprak zijn goede geest, die hem een poos verliet,
En weder droomt Sylvaan van lauwren in 't verschiet.

Nu wordt de trom geroerd: nu geeft men sein en teeken,
Om met het dapper corps naar 't slagveld op te breken!
Drie vlaggen wappren op dien togt voor roem bestemd:
Een Brussels vlag, een Luik, de derde *Librys* hemd:

Die eeuwge krijgstrofee is 't die elks blik betoovert;
Hij werd in 't uur der nacht met moeite en zweet veroverd,
Toen Brussels burgerij het Hollandsch juk verbrak,
En in Van Maanens huis een vreugdevuur ontstak.
't Is waar! een groote vangst is aan hun drift onttoogen,
De vogel is het nest ter goeder uur ontvloogen;
En Brussels heldenvolk, wiens deugd nooit weêrga vond,
Droeg liever *Librys* hoofd in zegepraal in 't rond:
Maar 't is het best zich in der zaken loop te schikken,
En wie 't aan wijn ontbreekt, moet zich met bier verkwikken.

De troep trekt middlerwijl, door ongeduld gespoord,
Naar 't landlijk Andrichem met snelle passen voort.
Daar maakt de voortogt halt en zendt drie oorlogslieden
Naar 't slot Tervueren heen, om 't leger te bespieden.
Hun weêrkomst wacht men af; die weêrkomst duurt niet lang;
Met stof en zweet bedekt, de doodskleur op de wang,
Doet zich het drietal dus aan held Sylvanus hooren:
Terug, heer Generaal, terug, wij zijn verloren;
Een bende ruiters, ruim zes honderd in getal,
Bereidt uw legerschaar een onvermijdbren val.
Terug, voor 't is te laat: »gij doet een mensch ontstellen;
»k Leg daadlijk kriegsraad aan, o wakkre kampgezellen!

» Dan voor een middel om te ontvlugten wordt bedacht,

» Zij me een glas water en wat *spiritus* gebragt;

» Want 'k beef geweldig op het hooren van die tijding;

» Mislukt is nu mijn plan van aanval en bestrijding."

Dus spreekt Sylvanus: in zijn oogen blinkt een traan,

En 't aanzigt neemt de kleur van 't vlaamsche lijnwaad aan:

Maar Niek wiens stout vernuft, zoo als wij reeds vermelden,

Een heldre Noordstar is voor Brussels oorlogshelden,

Is ook dit uur een baak, die in het duister straalt,

Een éénoog, die als Vorst in 't land der blinden praat;

Van kindsbeen af gewoon op platten grond te strijden,

Acht hij 't gewaagd met hen, die 't fier genet berijden,

Te dingen naar den prijs, zoo ongewoon als duur:

Dèn sluwen vos gelijk, vindt hij de druiven zuur;

Omdat zijn klaanw het ooft niet van den muur kan plukken:

» 't Mogt mij," dus luidt zijn taal, » met pen en inkt gelukken,

» Dat ik de neërlaag gaf aan Rottes jonglingschap;

» Maar in het open veld zijn ruiters ons te knap;

» Laat voor wij veilig weér naar Brussels wallen keeren,

» Ons in dit vriendlijk dorp in haast barrikaderen!

» » Die raad is wijs o Niek," das antwoordt held Sylvaan,

» » Brengt mannen, daadlijk mist en hout en steenen aan." —

Gelijk op 't schouwtooneel, bij dans en tooverspelen,
Vaak op het onverwachtst een tempel ons komt streelen,
Met zuilen wonderschoon, met oogbekoorebre pracht,
Door Arlequins bevel gedaagd uit 's afgronds nacht,
Zoo mag het pinkend oog der Andrichembenaren,
Op 't heerlijk schouwspel van een barrikade staren.
Bezat, ik Tollens, thans uw keurig dichtpenseel;
'k Beschreef angstvallig dan elk deel en onderdeel;
Riek, hamer, hooivork, bijl, kruiwagen, emmer, spade,
En wat den bouw volbragt der trotsche barrikade:
'k Besloot mijn dichtschets dus: en, steenen, mist en zand,
Staan in een legerwal herschapen op het land.

Zich spieglend in den glans der duurgekochte glorie,
En starend op het beeld van hooger krijgsvictorie
En schooner eikenblaân, zet Brussels moedig heir,
In zeekre veiligheid zich op de zoden neêr.
Maar godlijk schouwspel, dat zich opdoet voor mijn oogen!
't Eenvoudig landvolk door hun deugden opgetogen,
In 't oog van tijdsgenoot en naneef eindloos groot,
Snelt aan in feestgewaad en biedt hen bier en brood!
Zij eeten, schoon tafreel! maar schooner nog, zij drinken;
Zij drinken, gil het uit, o Zanggodes, zij klinken,

Op de eedle vrijheid, op den voorspoed van Sylvaan;
Op Van der Meeres deugd, en Niques stout besiaan;
En vloeken op den Vorst, de grondwet en 't Oranje,
Smaakt hun dat brood als taart, dat Leuvensch als Champagne.

Goedgunstig lezer, wiens geduld mij viel ten deel,
Zaagt ge in December nooit op 't Amsterdamsch tooneel,
In Vondels meesterstuk van rijm en zoete reden,
Den bodé als tolk van 't geen er gaans was, voorwaarts treden?
Werd toen uw oor verrukt door keur van Poëzij,
Niet minder trof Sylvaan de taal vol harmonij,
Die hem een voorpost bragt, dat Hollands siere ruitren,
Wars van een woesten hoop moordzieke staatsvrijbuitren
Te straffen, spotte met hun zinloos brandgeschreeuw:
Zoo word de muis gespaard door d'onverwinbren leeuw.
Maar 't spotten, dacht Sylvaan, kon soms in ernst verkeeren;
't Ware altoos dwaasheid, om een vijand te braveeren:
Van 't geen hij *heden* wenscht, is hij ligt *morgen* warsch,
En daarom, regtsom keer, in secties, voorwaarts, marsch!

Gelijk de golven door een onweerswolk gedreven
Met snellen vaart het hun beschouwend oog begeven

Zoo snel, ja sneller nog vlagt Brussels legerkamp
De fiere ruitren schaar, beducht voor groeter ramp.
Maar, hoe men haasten moog, steeds wordt de toekomst banger,
Nog gaat zij van gevaar en groote dingen zwanger.
De lucht eerst met een waas van nevelen vervuld,
Wordt allengs meerder in een aaklig zwart gehuld:
Een regenvlaag barst los, zoo als in Noachs tijden
Aan al wat ademhaalde een slaapdrank in deed glijden;
Een bui als aan de Maas de schuttren overkwam,
En al den vonkelglans van hun montteering nam.
Jnich Nique, werd van daag geen vuurproef u beschoren,
Het lot heeft u voor 't mist ten waterproef verkoren!
Tot leen van 't edelst doel, — van 't schittrendst krijgbedrijf,
Behoudt uw heldenschaar geen droogen draad aan 't lijf!
Zij deelen in uw roem, en waden door de plassen,
Die hooger dan een duim op 't pad der eere wassen.
Maar ook Sylvanus derft zijn zielekalnte niet,
Te midden van den stroom, die voor zijn schreden vliet!
Gaat hij bedaard voor aan, drijft spot met wind en regen
En zwaait voor 't oog der aard den breeden heldendegen.
Geen *Gladiator*, die in 't strijdperk afgetreên
De Roomsche jufferschap behaagde door zijn leên
En fiere houding en behendigheid in 't keeren
Van 't zwaard zijns vijands door het kunstig staal handteeren,

Was ooit voor 's kunstnaars oog een meer gewenschte stand,
Dan held Sylvaans met een degen in de hand.

Niet ver van Brussels wal en fraai gebouwde huizen,
Verheft een hooischaar 't hoofd: de lindenboomen snizen

En waaijen lieflijk rond dit kunstloos praalgesticht:

't Is daar, dat held Sylvaan voor hooger invloed zwicht.

» Halt, » roept hij, » heldenschaar, verkwik met bier uw zinnen

» En rust een weinig uit: » hij treedt de hooischaar binnen:

Een vreemd gevoel bevangt op eens zijn woelig hoofd:

Het aardsche is in zijn ziel door 't hemelsche uitgedoofd:

Hij zweeft in hooger sfeer; in 't rijk der Idealen

Voelt hij zijn hijgend hart met geestdrift ademen:

't Verleden lacht hem aan, de toekomst ligt hem bloot:

De fransche taal weleer door hem vereerd, vergood,

Wordt hem een walg, een niets; maar 't Hollandsch, rijk, ver-
(heven;

Een drift naar Poëzij doet hem den boezem beven,

Een God vaart bij hem in en zet zijn bloed in vuur,

En 't volgend maatgedicht galmt door de lege schuur.

Ik heb u wederom doen keeren.

o Brussels benden, mij zoo trouw!

Des vijands aangezicht te ontberen

Strekt geen van ons ten bittren rouw:

Ik zag wanneer wij moesten scheijen

Geen onzer droeve tranen schreijen,

Ik hield mijn lach in, en ik veinsde een wreed verdriet;

Met blijdschap zie ik u aan Brussel weergegeven,

Maar ik kan zonder u wel leven;

Doch zonder wind leeft held Sylvanus niet.

o Nique, trouwste mijner vrienden!

Heb ik 't geluk u na den strijd

Bekwaam en nuchter weer te vinden,

Hoe zal mijn ziel dan zijn verblijd!

Maar ach ik vrees, gij zult de krachten

Van 't lambiek al te zeer verachten;

Betrouw u niet te veel, als gij de liters ziet!

Doch kan uw dronkenschap me een graad van eere geven,

Dan kan ik zonder u wel leven;

Maar zonder wind leeft held Sylvanus!

Mijn Rose! wat moet gij niet lijden;
Nu 't schijnt dat ik u wreed verstoot;
Maar ach! de woeste drang der tijden
Verbiedt mij 't streelen van uw schoot:
Mij dunkt ik hoor u droevig klagen:
Kan u mijn schoon niet meer behagen,
Of is 't een andre zaak die u 't genot verbiedt?
Wil op die booze vraag geen duidelijk antwoord geven;
Want ik kan zonder vrouw wel leven;
Maar zonder wind leeft held Sylvann niet!

De Potter, die mij wondt voorspellen,
Dat mijn verstand en snedigheid
't Bestuur van Nederland zou yellen,
Heeft uw orakel mij misleid?
In plaats, dat elk mij eer zou toonen,
Zie ik me alom als zotskap-hoonen,
Daar allen Holland volgt en mijne zij verliet:
o Mogt ge eens veinzaard door de guillotine sneven;
Want ik kan zonder u wel leven;
Maar zonder wind leeft held Sylvannus niet.

Maar 'k wil bedaard den uitslag wachten
Van Brussels mjit en worstelstrijd,
Mogt Brabant eens door eigen krachten
Van Hollands dwangjuk zijn bevrijd;
Maar doet wat ik toch eens blijf duchten,
Het Hollandsch kreest de Belgen vluchten,
Dan keer ik 't blaadjē om en laat hen in 't verdriet,
Dat ze als bandieten dan door galg en radbraak sneven!!
'k Wil zonder dat gespuis wel leven;
Maar zonder wind leeft held Sylvanus niet.

Hier zonk hij neder voor zijn zielsgevoel bezweken,
En brulde woest en wild; maar kon geen woord meer spreken.
Zoo vond hem Nique en sprak aldus hem bevend aan:
» Wat ramp is hier geschied? — wat schiort u held Sylvaan?
» Waartoe als levensloos in 't stof ter neergezonken?
» Geef antwoord, wakke held: spreekt! zijt gedol of dronken?»
Noch 't een, noch 't ander vriend! het was een duizeling,
Die mij in 't stantsgepēns op 't onverwachte beving:
Een hart zoo groot als 't mijn; dat speelt met koningrijken,
Moet somtijds voor den drang van 't oogenblik beawijken.

De held van Corsika, der volken roem en schrik;
Had dikwerf ook mijn vriend, zoo'n angstig oogenblik:
Drukt dus niet meer mijn ziel door ijdele vrage neder:
Maar keer, 'k gebied het u, naar 't spits der benden weder;
Daar hoort ge voor den togt mijn allerlaatst bevel.
» Ik heengaan, op uw last, neen, liever zal de hel,
Schreeuwt Nique, » me in haar schoot met haide en haire
» Voor ik daaraan voldoe: ik bloem der vrije Belgen, ^{(verzwelgen,}
» Een nijvre koopman, een beschermer van den staat
» Veracht de wetten van een windrig advocaat.
Men zegt dat op dit woord de tweedragt nederdaalde,
En bei de helden met een bloedrood licht bestraalde;
Dat Nique held Sylvaan een oobvrig schonk tot straf,
Die hem terstond Sylvaan met intrest weder gaf,
Dat beider haar van toorn oprees, gelijk een borstel,
En dat bij 't ruistgevecht en 't onvermooid geworstel,
Sylvaan een oog bekwaam zoo blaauw als tegelsteeg,
En Nique een neus zoo dik als tweepaar neuzen kreeg.
Houdt op, verblinden! legt uw woesten toorn aah banden!
Waarom toch wroet ge wreed in eigen ingewanden?
Ach mogt dat kampen bij der tweedragt sakkelschijn
Geen andig woerspook van het lot van Brussel zijn!
Zoo sprak de vrijheid, die onzichtbaar hien verzelde,
En voer haar eerdienst zich een heilloos lot voerspeldē,

Een lot waar de ijzen roe van Godsdienst, recht en wet
Haar weidschen tempel, waar men moordt en rooft, verplet.

Vermoeidheid zegeviert in 't eind op 't gramschap blaken,
Het zweet gудst tapp'lings langs Sylvanus bleeke kakern;

En 't blinkend vermitjoen van Niques tronie heen;

De wrok verlaat hun hart zij slaan de hand in één;

En vleijen zich op 't hooi: een fiksche teug jenever,

Uit Niques veldflesch schenkt verkwikking aan hun lever.

Hoezeer hun boezem al wat Holland voortbrengt haat;

De nektar van Schiedam werd nooit door hun versmaad:

Hij schenkt nu meer dan ooit hun zinnen kracht en leven;

En stemt hun harten tot vergeten en vergeven;

Sylvaan belooft aan Nique en Nique aan held Sylvaan,

Dat nooit de tijdsgenoot hun vuistkamp zal verstaan,

En had geen slimme Waal het heldenpaar beluisterd,

En mij in diep geheim hun tweespak toegeluisterd;

Mijn Zanggodin had nobit naar roeping, eed en plicht;

Voor 't oog der wereld hun verschil gebragt aan 't licht.

Het volk had middlerwijl op zoden neergezeten,

Heldhaftig zich verkwikt met drinken en met eetens

Verzadigd, klinkt de trom hun rommlend in het oor:

Weer wijst Sylvaan en Niek hun 't edel heldenspoor.

Men nadert Brussel, waar hun gade en kroost verbeiden.
De vreugd van 't wederzien vergoedt de smart van 't scheiden:
't Getal der strijderen word angstig opgeteld,
Van een tot tachtig toe. Men mist geen enkle held.
o Wondere uitkomst! na een dag vol zorg en smarte,
Drukt elk behouden weer zijn gade en kroost aan 't harte:
Men gaat verhengd naar huis, en de andre morgenstond,
Doet *Ducpétiaux* hun deugd aan gansch Europa kond.
De mond der waarheid, de *Courier* door elk geprezen,
Die regt en Godsdienst eert, en met vermaak gelezen,
Verhengt zich in hun deugd, hun lauwwren moed en heil
En heeft voor hun bestaan een halve bladzij veil.

Zangster, leg het speeltuig neder: 't edelst pogen is volbragt;
Brussel ziet het heir behouden dat met lijfsgevaren lacht.
Juich, Sylvanus heeft den degen als een moedig held gezwaard,
Nique heeft als rustverstoorder, oproer, moorden roof gekraaid.
Van der Meeren, schoon hij rustte, voor zijn koen beleid vereerd,
Heeft, dus luidt de taal van Hoogvorst, strijderen geïmproviseerd.
Duistre wolken, wind noch regen, jaagden schrik noch siddring
Brussels onbezweken krijgers spotten met de noodorkaan:
(aan:

Nooit be kroop de vrees hun harten: bij het klimmen van den nood,
Smaakten allen heldenmoedig leuvensch bier en roggenbrood.
Zangster, leg het speeltuig neder: heilig zij het mij voortaan;
Want het stemde in zoete toonen 't eerelied voor het Sylvaan;
Want het deed mij Niques denuden, heldenmoeden lauwerkroon,
In een heldenzang verheffen, zielenroepend,forsch en schoon,
Mogt die Zang den nazaat treffen, even sterk en even diep,
Als mij, die door Febus gunsten haar uit niets ten voorachijn riep.
Dan verheidt me een heerlijk eerloon: aan verheven starren glans
Rijker dan een konings rijkswrong, schooner dan een lauwer-
En door Brussels heldendaden wordt mijn naam als Bard be-
En met Mozes en Homerus in één adem opgenoemd.
Zangster, leg het speeltuig neder: 't zwijgen wordt thans dure
'k Zwijmel in een zee van geestdrift; 'k baad mij in een stroom
'k Steeg in 't rijk der Idealen, als een moedige aadlaar op,
'k Laafde mij met nektardroppen op den heiligen Pindus top,
Langzaam, statig en voorzigtig daal ik op het aardrijk weer,
Brussel, 'k heb uw naam vereeuwigt: Zangster, leg het speeltuig
(neer.

KORTE INHOUD.

Aanhef des Dichters. Verhevenheid van het Onderwerp. De Waarheid, de Schoonheid en Febus worden aangeroepen. Beschrijving van Brussel bij nacht. Tafereel van den krijgsraad. Redevoering van Sylvanus. Zijn Portrait. Redevoering van Nique. Ontwerp van den Togt naar Terveuren. Algemeene geestdrift. Beschrijving van den Morgenstond, en van het heirleger Marsch. Aankomst te Andrichem. Verslagenheid van Sylvanus. Hij drinkt *spiritus*. Men maakt een Barrikade. Aftogt. Sylvanus kruipt in een hoaischuur en wordt verrukt van zinnen. Hij improviseert. Strijd met Nique. Terugkomst te Brussel. Slotzang.

GESCHIEDKUNDIGE, TAALKUNDIGE, OORDEELKUNDIGE,
TIJDREKENKUNDIGE, ZEDEKUNDIGE, DICHTKUNDIGE
EN WIJSGEERIGE AANTEKENINGEN, DOOR EEN
RECENSENT.

Bladzijde 7.

o Waarheid, heilgodin, die ruim een eeuw geleden
Voltaires ziel ontvlamde,

Deze dichtregelen zinspelen op Voltaires aanroeping der
waarheid in den eersten zang der *Henriade*:

Auguste, Vérité, etc. etc.

Bladzijde 8.

En gij ó Schoonheid, in een hooger kring geboren,
Zoo als ons Bilderdijk in hemelzang doet hooïren,

De Dichter heeft hier het oog op een der fraaiste ver-
zen van Bilderdijk, getiteld: *SCHOONHEID*.

Bladzijde 10.

En Willems heeft getoond met gronden waar en wis,
Dat fransch de *moedertaal* der *Nederlanders* is.

De *Licentia poetica* daar gelaten, bevatten deze regelen
waarheid, met die uitzondering evenwel, dat WILLEMS,
Sylvanus, en niet deze dien letterkundigen en beminne-
lijken Antwerpenaar uit ~~het veld~~ heeft geslagen.

Bladzijde 11.

Maar NIQUE, NIQUE alleen de roem der eedle harten,
Die Rottes jonglinschap ten tweegevecht dorst tarten,

In den *Courrier des Pays-Bas* van den 3den September
1830, komt een brief voor van welgemelden *Nique*: deze
brief daagt 600 Rotterdammers (*Sic!*) tot een gevecht met
300 Brusselaren uit. De verdienstelijke vervaardigers der

uitmuntende dichtregelen, ten tijtel voerende: *Neêrlans Vrijheid* en aan de *Redacteuren van den Courier des Pays-Bas* hebben reeds menschlievend over de Weduwen en Weezen dier 300 Brusselaren gedacht. Welgemelde *Nique* is, blijkens welgemelden *Courier des PayszBas*, Commandant van de post *Duc-Jean, rue de la Putterie*.

Bladzijde 13.

Een Brussels vlag, een Luik, de derde *Librys* hemd;

Het is algemeen bekend, dat de baldadige hoop, die de woning van den Heer *Libry Bagnano*, een der ijverigste en bekwaamste medewerkers aan het voortreffelijke dagblad den *National*, plunderde, van een zijner overhemden een vlag maakte. Welk een lot zij hem beschoren hadden, staat te lezen in de welgeschrevene *brochure: la ville rebelle*. Pag. 28.

Bladzijde 16.

Zoo mag het pinkend oog der *Andrichembenaren*,
Op 't heerlijk schouwspel van een barrikade staren.

Het woord *Andrichembenaren* is nieuw; bij het zemenstellen van dit woord volgt de Dichter den *Courier*, die insgelijks zelfstandige naamwoorden bezigt, waarvan wij voorheen in onze eenvoudigheid niets wisten, zoo als *Hutois*, *Viervétois*, *Aloisiois*, etc. etc.

Bladzijde 16.

Staan in een legerwal herschappen op het land.

De Dichter van den onderhavigen Heldenzang heeft den steller dezer aantekeningen plegtig verzekerd, dat hij door het nederschrijven dezer regelen geenszins eene *persiflage* bedoelde van zekeren regel uit het uitmuntende Dichtstuk van den Ridder Tollens op de *Overwintering op Nova Zembla*. Niemand vereert meer dan hij de

verdiensten van dezen gevoeligen, krachtvolle en recht vaderlandschen puikdichter. Wij achten deze aantekeningen noodig, opdat de *Midassen* onzer dagen en de roembekladders van dezen Dichter, dien zij alleen daarom haten, dewijl hij beter verzen maakt dan zij, *Tervurens* Heldenzang niet verkeerd uitleggen.

Bladzijde 16.

Zij eeten, schoon tafreel! maar schooner nog, zij drinken;

Daze verzen bevatten zuivere historische waarheid, te Anderghem hebben de Brusselaars en Luijkenars, brood gegeten en bier gedronken. *Vid. den Courier des Pays-Bas en de Bredasche Courant.*

Bladzijde 19.

Niet ver van Brussels wal en fraki gebouwde huizen,
Verheft een hooischuur 't hoofd: de lindeboomen suizen

En waaijen lieflijk rond dit kunstloos praalgesticht:

De hooischuur en de daarin geschilderd wordende episode is eene *fictie*, en alleen door den Dichter aangewend, om dat *classischen* toon van zijn gedicht, door eenige *romantische* tinten verscheidenheid mede te deelen. Het is toch bij de meeste romantischen Dichters het geval dat de helden zinneloos worden.

Bladzijde 20.

Ik heb u wederom doen keeren.

Deze *improvisatie* van *Sylvanus*, in den vorm van eenen lierzang is niets anders, dan *une imitation libre* van Achilles alleensprak in Huydekopers Treurspel van dien naam. Waarom *Talma* van Nederland, onvergelykelijken *Snoek*, zijt ge reeds, omtrent twee jaren geleden, gestorven? Met welk een vuur zou de *improvisatie* van *Sylvanus* niet door u zijn *greciteerd* geworden!

Bladzijde 23.

Men zegt dat op dit woord de tweedragt nederdaalde,
En bei de helden met een bloedrood licht bestraalde;

De aandoenlijke beschrijving, hoe *Nique* en *Sylvaan* elkander, in gramschap ontstoken, muilpeeren en oorvij-
gee *appliceren*, is wederom eene *ficte* van den Dichter.
1 Ditinaal echter heeft zij eene *allegorische* beteekenis, en
zinspeelt zij op de tweedragt, welke weinig dagen
daarna onder de Brusselsche burgerij zou heerschen.
Ten duidlijkste straalt deze bedoeling door in de echt
episch, *pathetisch* en *aesthetisch* ware regelen, door de
vrijheid uitgesproken, die *Chasinetmatig* nederdalende,
zegt:

Houdt op, verblinden! legt uw woesten toorn aan banden!
Waarom toch wroed ge wreed in eigen ingewanden?

Bladzijde 25.

Heeft, dus luidt de taal van Hoogvorst, strijderen *geïmproviseerd*.

In een der dagorders van Hoogvorst, betrekking heb-
bende tot den Togt naar Tervueren, leest men de vol-
gende merkwaardige zinsnede: nous avons *improvisé* des
soldats.

Bladzijde 26.

Brussel, 'k heb uw naam vereeuwigd: Zangster, leg het speeltuig
(neêr.

De laatste aanmerking van den Recensent, den boe-
zemvriend van den Heldenzanger en Loftrumpetier van
Sylvanus, zij besloten met het aanwijzen der historische
bron, waaruit de Schrijver geput heeft: Deze is, behalve
den *Courrer*, de *Bredasche Courant*. In n.º 81 van dit
alom geacht en gelezen Dagblad vindt men het volgende
nopens den *Togt naar Terveuren*.

» Onze lezers zullen in het artikel Brussel hieronder, zien de proclamatie van den chef der Brusselsche burgerwacht, waarbij gemeld wordt dat Z. K. H. Prins *Frederik*, op zijn verzoek, last gegeven zou hebben, dat de te Cortenberg en Tervueren gestationeerde troepen terug zouden trekken. De brusselse bladen behelzen een geheel relaas, hoe de luiksche hulpbenden, van eenige brusselsche vrijwilligers vergezeld, tegen een te Tervueren gekantonneerd detachement Dragonders en Lanciers, hetwelk echter op last van den prins reeds afgemarcheerd was, was opgetrokken en hoe deze helden te Andrichem brood gegeten en bier gedronken hebben, hoe de commandant en chef nat van de regen geworden was, en hoe de manhafte *van de Weijer* den degen gezwaaid heeft. — Het is waar, deze nieuwsbladen bekennen, dat die expeditie op Tervueren volstrekt nutteloos geweest is; doch beloven desniettenstaande het rapport van den dapperen bibliothekaris in hun volgend nummer te zullen mededeelen. Wij zijn nieuwsgierig daar naar; misschien zal het wel iets van een bulletin van *Napoleon* hebben.»

E I N D E.

